

GIRLS AT CHECKPOINTS

A Dear Children, Sincerely... නාට්‍යමය ඉදිරිපත් කිරීමක්

පර්යේෂණාත්මක ඩිවයිස්ව් නාට්‍ය නිර්මාණයක්

පිටපත හා අධ්‍යක්ෂණය
රුවන්ති ද වික්‍රම

stages
theatre
group

'සොයුරියන් දෙදෙනා'
Girls at Checkpoints හි තනි රාමුවක්

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි. ප්‍රකාශකයාගේ ලිඛිත අවසරයෙන් තොරව මෙම ප්‍රකාශනයේ කිසිදු කොටසක් නැවත සකස් කිරීම හෝ වෙනත් පිටකවරයකින් පළ කිරීම හෝ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති තත්වයෙන් හෝ තත්වයට වඩා වෙනස් ආකාරයකින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හෝ සපුරා තහනම්.

අධ්‍යයන ගොනුව
Girls at Checkpoints

පළමු ප්‍රකාශනය (අන්තර්ජාල/ e - ප්‍රකාශන) 2020
© 2020 ස්ටේෂස් නාට්‍ය කණ්ඩායම
978-624-5487-57-8

මෙම පර්යේෂණාත්මක ඩිවයිස්ව් නාට්‍ය නිර්මාණයට පාදක වී ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවූ සත්‍ය සිදුවීම් කිහිපයක් පිළිබඳව ජ්‍යෙෂ්ඨ ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියෙකු සම්මුඛ සාකච්ඡාවකදී කළ ආවර්ජනයකි.

මෙම නාට්‍යය ඩිවයිස්ව් නාට්‍ය හා වාච්‍ය ඉතිහාසය ඔස්සේ නාට්‍ය නිර්මාණකරණය යන ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණය කළ දස දින අධ්‍යයනයක හා තේවාසික පුහුණුවීමක එක් ප්‍රතිඵලයකි. එහි නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය සාරාංශගතව ඉදිරිපත් කරන මෙම අධ්‍යයන ගොනුව සම්පාදනය කර ඇත්තේ නාට්‍ය සිසුන් සහ පර්යේෂණ හා වාච්‍ය ඉතිහාසය මුල්කරගත් ඩිවයිස්ව් නාට්‍ය නිර්මාණකරණය කෙරෙහි උනන්දුවක් දක්වන නාට්‍ය ශිල්පීන් ඉලක්ක කොට ගෙනය.

මංගල දර්ශනය

2017 ජූනි 27/ කොල්වේස්ටේර් හි මර්කරි රංග ශාලාව, එක්සත් රාජධානිය
ජාත්‍යන්තර කාන්තා නාට්‍ය නිර්මාණකරුවන්ගේ උළෙල

රංගනය

පියුම් විජේසුන්දර
ඇශ්ලින් එඩ්වර්ඩ් ඕ'ශියා
එවුට් ඩි'හුර්

සහයෝගය

ARIADNE සාමූහිකය
සිනමා හා නාට්‍ය අධ්‍යයන අංශය, එසෙක්ස් විශ්වවිද්‍යාලය

ක්‍රිශාන්තිගේ මතකය වෙනුවෙන්

බත් පතේ වැලි වැටුණද නෙත් යුගේ ගිනි පුලිඟු තිබූ ඇය

‘ක්‍රිශාන්ති’

මූලාශ්‍රය: wikiwand.com

පටුන

ව්‍යාපෘතිය	1
Dear Children, Sincerely...	3
‘හේමන්තයේ සහ වසන්තයේ කතා’	4
ARIADNE සහ DCS	5
Girls at Checkpoints	6
නිෂ්පාදනය	7
පර්යේෂණය	10
කතාව	13
කතා විශ්ලය	15
වර්ත	17
ව්‍යුහය	19
නිර්මාණය	21
නම	24
වැදගත්කම	26
පුද්ගලයෝ	29
මූලාශ්‍ර	32

චරිතාපදානය

Dear Children, Sincerely....

ARIADNE

PROJECT ARIADNE PRESENTS...

www.projectariadne.com

[@projectariadne](https://twitter.com/projectariadne)

'DCS එසෙක්ස්'

“මගේ මිනිස්සු හරිම විනිතයි...
සමහර දේවල් ගැන එයාලා කතා කරන්නේම
නැහැ.

මේ නාට්‍යයේ තියෙන්නේ ගැහැණු
තුන්දෙනෙක්ගෙ කතා:

එක කතාවක් අපි හැමෝම දන්නවා...

දෙවැනි කතාව අපි කිහිප දෙනෙක් අහලා
තියනවා...

තුන්වෙනි කතාව කවුරුවත් තාම දන්නේ
නැහැ...

මේ තුනම සිද්ධවුනේ ආරක්ෂක
මුරපොලවල් තුළ.

මේ තුනම ඇත්ත කතා.”

- *Girls at Checkpoints*

Dear Children, Sincerely...

Dear Children, Sincerely... පරම්පරා අතර කතා බහක් (DCS ව්‍යාපෘතිය) වනාහි රුවන්කි ද විකේරාගේ සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ටේජස් නාට්‍ය කණ්ඩායමේ (www.stages.lk) පුරෝගාමීත්වයෙන් 2015 දී ආරම්භ වූ පර්යේෂණ හා නාට්‍ය ව්‍යාපෘතියකි. 1930 දශකයේ ශ්‍රී ලංකාවේ උපන් වැඩිහිටි පරම්පරාවේ කතාන්දර සහ අත්දැකීම් එකතු කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ එක් කාර්යයකි. එසේ ගොනු කරන කතාන්දර හා අත්දැකීම් මෙම ව්‍යාපෘතිය විසින් වෘත්තීය සහ සජීවී රංග ලෙස වත්මන් ප්‍රේක්ෂකයින්ට රැගෙන යයි. සැවොම උරුමකම් කියන සාමූහික අතීතයක මතකයන් සිහිගැන්වීමේ අටියෙන් මෙම වැයම සමාජයේ තහංචියට ලක්ව ඇති මාතෘකා හා කතිකාවන් අලුතින් සන්දර්භගතකොට ඒවා නැවත සාකච්ඡාවට විවෘත කරයි. ස්මරණයේ දේශපාලනයට යම් මැදිහත්වීමක් සිදුකරයි. ප්‍රේක්ෂකයාගේ මතකය සහ හෘදසාක්ෂිය සමඟත් අභිමුඛ වීමට වෙර දරයි.

ව්‍යාපෘතියේ අදහස මුලින්ම උපන්නේ ශ්‍රී ලංකාව කේන්ද්‍ර කරගනිමින් වුවත් පසුව ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ ව්‍යාපෘතියක් ලෙස එය වර්ධනය විය. 2015 වර්ෂයේ සිට රුවන්ඩාව, බුරුන්ඩිය, එක්සත් රාජධානිය, පලස්තීනය, සර්බියාව, බෙල්ජියම, කොන්ගෝව, අයර්ලන්තය හා පාකිස්තානය යන රටවල් DCS ව්‍යාපෘතිය හා සම්බන්ධව කටයුතු කර ඇත. මෙම සම්බන්ධතා නිසා 2015 රුවන්ඩාව සමඟත්, 2020 පාකිස්තානය සමඟත් එක්ව නාට්‍ය නිර්මාණ කිරීමටත් රහදැක්වීමටත් ශ්‍රී ලංකාවට හැකියාව ලැබී ඇත.

DCS ව්‍යාපෘතිය හරහා වෘත්තීය භාවිතයෙන් පරම්පරා අතර මතකයන් සම්ප්‍රේෂණයට අවස්ථාව උදාකරදෙන අතරම, ලෝකයේ විවිධ රටවල්වල 1930 දශකයේ උපන් පරම්පරාවේ අත්දැකීම් විමසීමටද අවස්ථාව සලසයි.

ප්‍රසංගයකින් හා සම්මන්ත්‍රණයකින් සමන්විත වූ කොල්වෙස්ටර් හි මර්කරි නාට්‍ය ශාලාවේ පැවති ‘කාන්තා නාට්‍ය නිර්මාණකරුවන්ගේ උළෙල 2017’ වනාහි, DCS ව්‍යාපෘතිය විදෙස් රටවල කලාකරුවන් සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් කරන ලද හුවමාරුවකට උදාහරණයකි. ARIADNE නම් කලාකරුවන්ගේ කණ්ඩායම විසින් මෙහෙයවූ මෙම ව්‍යාපෘතිය රුවන්ඩාව, කොන්ගෝව, එක්සත් රාජධානිය හා සර්බියාව සමඟ එසෙක්ස් හි එක්වූයේ DCS ව්‍යාපෘතිය සාමූහිකව ගවේෂණය කිරීමටයි. ‘හේමන්තයේ සහ වසන්තයේ කතා: ගෝලීය නාට්‍ය කලාව තුළ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය, ඉතිහාස සහ පරම්පරා අතර හුවමාරුව’ යන මූලයෙන් පැවති මෙම උළෙල පැවැත්වූනේ එසෙක්ස් විශ්වවිද්‍යාලයේ නාට්‍ය හා සිනමා දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගයෙනි.

‘හේමන්තයේ සහ වසන්තයේ කතා’

‘හේමන්තයේ සහ වසන්තයේ කතා: ගෝලීය නාට්‍ය කලාව තුළ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය, ඉතිහාස සහ පරම්පරා අතර හුවමාරුව’¹ නම් ව්‍යාපෘතියේ වැයම වූයේ ගෝලීය වශයෙන් ගැටුම්වලට මුහුණ පෑ රටවල ආන්තිකරණයට ලක් වූ පුද්ගලික තලයේ සහ ජාතික තලයේ ඇති පෙර නොකී කතාවලට නව පණක් දීමට කාන්තා නාට්‍ය නිර්මාණකරුවන් සමත්වන්නේ කෙසේදැයි විමසීමය. මෙම නාට්‍යමය පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය අවසානයේ Dear Children, Sincerely... නාට්‍ය මාලාවට අදාළ රංගයක් පැවැත්විණ. එහි තිබූ DCS කෙටි නාට්‍ය පහේම නිර්මාණය හා අධ්‍යක්ෂණය කරන ලද්දේ ARIADNE කලා කණ්ඩායමේ සාමාජික කාන්තා නාට්‍ය නිර්මාණකරුවන්ය. Girls at Checkpoints යනු ශ්‍රී ලාංකික වේදිකා නාට්‍ය අධ්‍යක්ෂිකා රුවන්ති ද විකේරා ගේ නිර්මාණයකි. 2017 ජූනි 24 දින මර්කරි නාට්‍ය ශාලාවේ දී ශාස්ත්‍රඥයන්ගේ, නාට්‍යකරුවන්ගේ සහ පොදු මහජනයාගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවති රංග සහ සාකච්ඡා මඩුලුවලින් සමන්විත වූ ප්‍රාසංගික හා සම්මන්ත්‍රණ දිනයේදී මෙම DCS නාට්‍ය පහම වේදිකාගත විය.

¹එසෙක්ස් විශ්වවිද්‍යාලයේ කලා මණ්ඩලයේ සහාය ඇතිව, ARIADNE කලාකරුවන් සමඟ කරන ලද පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතියක්.

ARIADNE සහ DCS

කාන්තා නාට්‍ය නිර්මාණකරුවන්ට යොමුව ඇති අවධානය නිසාම, මෙම ව්‍යාපෘතියේ Dear Children, Sincerely... මාලාවට අයත් රංගය ARIADNE නම් ලෝක කාන්තා නාට්‍ය නිර්මාණකරුවන්ගේ එකමුතුව සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් ආරම්භ කරන ලදී. එක්සත් රාජධානියේ සුසැනා ට්‍රේසිලියන්, රුවන්ඩාවේ හෝප් අසේඩා, බෙල්ජියම් ට්‍රේඩරික් ලකොම්ටේ, පලස්තීනයේ ඉමාන් අවුන්, සර්බියාවේ ඩියානා මිලේසොවිච් සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ටේප්ස් නාට්‍ය කණ්ඩායමේ රුවන්ති ද විකේරා අතින් මෙම නාට්‍ය නිර්මාණය වී ඇත. ඉහත කී කාන්තා නාට්‍ය නිර්මාණකරුවෝ ARIADNE කලා එකමුතුවේ ආරම්භක සාමාජිකයෝද වෙති. ඔවුන් එසෙක්ස් සරසවියට පැමිණියේ ඔවුන්ගේ උපදේශනය යටතේ කටයුතු කිරීමට ඔවුන්ගේ රටවලම තවත් දක්ෂ තරුණ ශිල්පිනියන්ද කැටුවයි. එසෙක්ස් සරසවියේ ප්‍රථම උපාධි හා පශ්චාත් උපාධි සිසුන් සමඟ එක්ව ඉහත කී සෑම රටකින්ම එක DCS නාට්‍යය බැගින් ඉදිරිපත් කිරීම DCS ව්‍යාපෘතියට අදාළ මෙම අධ්‍යයනයේ හා පුහුණුවේ සැකැස්ම විය.

අධ්‍යක්ෂිකාවන් ඔවුන්ගේ රටවලින් පැමිණියේ ඔවුන්ගේ රටේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් හා පවත්වන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡාවලින් සහ කතාබහකින් එක් කර ගත් තොරතුරුද රැගෙනයි. මෙම තොරතුරු මත පදනම්ව නාට්‍ය නිර්මාණය විය. අධ්‍යක්ෂකවරයෙක්, නාට්‍ය පිටපත් රචකයෙක්, රංගන ශිල්පියෙක් හා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයට බලපෑම් කරන්නෙක් ලෙස අධ්‍යක්ෂිකාවන් විසින් ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය, ගැටුම්වල ඉතිහාස සහ ප්‍රතිසන්ධානය යන තේමාවන්ට ප්‍රවිෂ්ට වන ආකාරය පිළිබඳ කැඩපතක් ලෙසද මෙම නාට්‍ය කටයුතු කරයි.

Girls at Checkpoints

Girls at Checkpoints යනු එසෙක්ස් හි පැවති DCS ව්‍යාපෘතියේ කාලාකරුවන් සමඟ සහයෝගීත්ව නාට්‍ය නිර්මාණය කිරීමේ රුවන්ති ද විකේරාගේ උත්සහයේ අවසාන ප්‍රතිඵලයයි. එය ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිල් යුද සමයේ² හා ඉන් පසුව හමුදා මුරපොළවලදී කාන්තාවන්ට එරෙහිව සිදුවූ හිංසන පිළිබඳ සත්‍ය කතා ත්‍රිත්වයක් වටා ගෙනුණු විනාඩි 20ක ඩිවයිස්ඩ් නාට්‍ය නිර්මාණයකි. ශ්‍රී ලංකා සිවිල් යුද සමයේ බේද්‍යනක ලෙස සමූහ දූෂණයට ලක් කළ ක්‍රියාන්ති කුමාරස්වාමිගේ කතාව,³ යුද අවසානයට පසුව නාවික හමුදා මුරපොළක දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ දෛනිකව අතවරයට ලක් වූ කුඩා දැරිවියන් - සොහොයුරියන් - දෙදෙනෙකුගේ කතාව හා යුද්ධය අවසන් වූ පසු යුද වාර්තාකරණයේ නියුතු මාධ්‍යවේදිනියක් ලිංගික හිංසනයට ලක් වූ කතාව එම සත්‍ය කතා ත්‍රිත්වයයි.

එසෙක්ස් හි පැවති දස දින අධ්‍යයනයේ හා පුහුණුවේදී, තම රටවල කතා ඇසුරෙන් DCS මාලාවට අයත් නාට්‍ය නිර්මාණයෙහි යෙදුණු ARIADNE කලාකර්තියන් හා සමගාමීව මෙම නාට්‍යය නිර්මාණය විය. Girls at Checkpoints නාට්‍යයේ අවසාන නිර්මාණය 2017 ජුනි මස පැවති ‘ජාත්‍යන්තර කාන්තා නාට්‍ය නිර්මාණකරුවන්ගේ උළෙල 2017’ දී රභ දැක්වුණේ කොල්වෙස්ටර් හි මර්කරි නාට්‍ය ශාලාවේදීය. මීට ශ්‍රී ලංකාවේ පියුම් විජේසුන්දර, එක්සත් රාජධානියේ ඇශ්ලින් එඩ්වර්ඩ් ඔ’ගියා හා බෙල්ජියම් එඩ්වි ඩි’හුර් යන අන්තර්ජාතික ශිල්පීහු රංගනයෙන් දායක වූහ.

---

²ශ්‍රී ලංකා සිවිල් යුද්ධය (1983 - 2009) වසර 26ක් පැවති අතර, 2009 මැයි මාසයේ ශ්‍රී ලංකා හමුදාව විසින් දෙමළ ඊළාම් විමුක්ති කොටි සංවිධානය පරාජය කරනු ලැබීමත් සමඟ අවසන් වීමට පෙර පුද්ගලයින් ලක්ෂයක් (cfr.org) පමණ ජීවිතක්ෂයට පත් විය.

³19 හැවිරිදි දෙමළ සිසුවියක වූ ක්‍රිෂාන්ති කුමාරස්වාමි සිය අ.පො.ස. උසස් පෙළ විභාගය නිමකොට නැවත පැමිණෙන අවස්ථාවේදී, ශ්‍රී ලංකා හමුදා නිලධාරීන් හා පොලිස් නිලධාරීන් නම දෙනෙකු විසින් ඇයව දරුණු ලෙස දූෂණය කර ඝාතනය කරන ලදී. යුද සමයේ හමුදාව විසින් අහිංසක සිවිල් වැසියන්ට එරෙහිව සිදුකරන ලද හිංසාවන්ට විරෝධය දැක්වීම සඳහා වූ විශාල කර්තව්‍යයක් බවට ඒ අපරාධකරුවන් නීතිය හමුවට ගෙන ඒමේ අරගලය පත්විය.

නිෂ්පාදනය

රංගනයේ යෙදෙමින්: (වමේ සිට දකුණට) එවුට් ඩී' හුර් සහ ඇශ්ලින් එඩ්වර්ඩ් ඩී' ශියා

“මේ තිස් අවුරුදු යුද්ධය කාලේ තිබුන
ප්‍රසිද්ධම අවනඬුවලින් එකක්.
ඒ කාලේ මම මාධ්‍යවේදියෙක් විදියට
යුද්ධය වාර්තා කරමින් හිටියේ
මම යුද කලාපවල නිතරම කරක් ගැහුවා”

- *Girls at Checkpoints*

Girls at Checkpoints නාට්‍යය සාකච්ඡා කොට, ඩිවයිසින් කොට, පුහුණු වී රභ දැක්වීම දින 4ක් 5ක් අතර කාලයකදී සිදුවිය. යම් අදහසක් නිර්මාණයක් දක්වා වර්ධනය වීමට ලැබෙන කාල රාමුව අතින් බලන කල එය ඉතා වේගවත් ක්‍රියාවලියකි. Girls at Checkpoints නාට්‍යයේ පිටපත අධ්‍යයන හා පුහුණු වැඩසටහන් කාලය තුළ රුවන්ති ද විකේරා විසින් රචනා කරන ලද අතර පියුම් විජේසුන්දරගේ සහ ඇශ්ලින් ඕ'ශියා ගේ සහයෙන් ඩිවයිස් කිරීම සිදු විය. පර්යේෂණ, කතා ආබ්‍යානයක් ගොඩනැගීම, කතා පුවරු භාවිතය, කතා විශ්ලයක් ගොඩනැගීම, ඩිවයිසින්, විශ්වාස කළ හැකි වර්ත නිර්මාණය, ව්‍යුහාත්මක රාමුවක් ගොඩනැගීම, නිර්මාණය, පිටපත් රචනය හා පුහුණු වීම යන අංගයන්ගෙන් නාට්‍යයේ නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය සමන්විත විය. මෙම එක් එක් පියවරට අදාළ සාරාංශගත විස්තර පහතින් දැක්වේ.

පර්යේෂණ

වෙනත් ඕනෑම නාට්‍ය නිර්මාණයක වගේම මෙම නිර්මාණයේදී පළමුවන පියවර වූයේ ව්‍යාපෘතියේ තේමාව විමසා බලා ඊට අනුව කතාවක් සොයාගැනීමට අවශ්‍ය පර්යේෂණවල නිරත වීමයි. DCS ව්‍යාපෘතියේ දිග පළල ගැන කලාකරුවන් මේ වන විටත් දැනුවත්ව තිබේ. සියලු Dear Children, Sincerely... නිර්මාණ 1930 දශකයේ උපන් පරම්පරාව හා පැවති සම්මුඛ සාකච්ඡා මත පදනම් විය යුතුය. මෙම නාට්‍යය සඳහා ඒ පුද්ගලයින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන්ද විය යුතුය. කෙසේවුවද, මේ වන විටත් ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා 40ක් පමණ පවත්වා තිබූ හෙයින් කිරීමට ඉතිරිව තිබුණේ මින් කිහිපයක් තෝරා ගැනීම පමණයි. මින් කුමන සම්මුඛ සාකච්ඡා කුමන හේතුවක් නිසා තෝරා ගන්නවාද යන්න ඉතිරිව තිබූ පැණයයි. සම්මුඛ සාකච්ඡා තෝරා ගැනීම සඳහා බලපෑ කරුණු දෙකකි. ඉන් එකක් නම්, මෙම හමුව කාන්තාවන්ගේ එකක් වීමයි. එවැනි හමුවකට රැගෙන යන කතාන්දර කාන්තාවන්ට අදාළ ගැටලු පිළිබඳ වීම සාධාරණ බව පැහැදිලි විය. අනෙක් කරුණ නම්, DCS ව්‍යාපෘතිය හරහා රටේ උතුරු ප්‍රදේශයට වන්නට⁴ සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වා අවසන් කර තිබූයේ මෑතක වීමයි. එතෙක් කල් යුද්ධය පිළිබඳව උතුරේ මිනිසුන්ගේ අත්දැකීම් ගැන කතාන්දර විශාල ප්‍රමාණයක් එක් වී නොතිබුණු බැවින් එම කතාන්දර භාවිතා කොට නිර්මාණ සිදු කිරීමට මෙය අවස්ථාවක් කර ගැනීමට උනන්දුවක් තිබේ. කලා ශිල්පීන්ගේ උත්සාහය වූයේ උතුරේ ජනයාගේ දෘෂ්ටිකෝණය ව්‍යාපෘතිය තුළට එක් කිරීමෙන් ව්‍යාපෘතියේ තුලනය යම් ආකාරයකට වෙනස් කිරීමටයි. නිර්මාණය ගෙනෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ යුධ සමයේ උතුරු පළාතේ ස්ත්‍රීන්ගේ කතාන්දර ආශ්‍රිතව බව තීරණය කළ පසු සෙසු කාරණා ඉක්මනින් පසක් වන්නට විය.

නාට්‍යයට ආරම්භයක් මේ වන විටත් හමුවී තිබේ. ඒ ක්‍රියාන්ති කුමාරස්වාමි නම් පාසැල් සිසුවියගේ බේදනීය කතාවයි. 1990 දශකයේ මැද භාගයේ වෙම්මානි ග්‍රාමයේ විසූ ක්‍රියාන්ති කුමාරස්වාමි පාසැල් දැරිය දුෂණය කොට මරා දමනු ලබන්නේ හමුදා සෙබළුන් නවදෙනෙක් සහ පොලිස් භටයින් විසිනි. ඇය සොයා ගිය ඇගේ මවද, සහෝදරයාද, අසල්වැසියාද මරණයට පත්වන්නේ ඔවුන් අතිනි. සිද්ධිය විසින් විශාල ජනතා අවධානයක් දිනාගෙන බොහෝ කලකට පසුව එහි වූදිනයිත් කොළඹදී ත්‍රිපුද්ගල විනිසුරු මඩුල්ලක් හමුවේ වරදකරුවන් විය. ක්‍රියාන්තීගේ හා ඇගේ පවුලේ අයගේ සාතකයින්ට එරෙහිව නඩු ක්‍රියාත්මක වීම විශේෂ අවස්ථාවක් වූයේ මෙය යුද සමයේ තමන් සිදුකළ අපරාධවලට වගකීමට ශ්‍රී ලංකා හමුදාවන්ට සිදුවූ දුර්ලභ අවස්ථාවක් වීමයි. යුද සමයේ සිදුවූ මිනිස් අයිතිවාසිකම් කඩවීම්වලට එරෙහිව සටනේදී ක්‍රියාන්තීගේ මෙම නඩුව සුවිශේෂී තැනක් ගන්නා ලදී.

---

⁴රටේ උතුරු හා නැගෙනහිර දෙමළ ඊලාම් නමින් රාජ්‍යයක් නිර්මාණය කිරීමට එල්.ටී.ටී.ඊ. සංවිධානය සටන් වැදුණි. 2007 සිට රජයේ හමුදා සිය ප්‍රහාරය රටේ උතුරට ගෙන ගොස් තිබුණි. දරුණු යුද්ධයක නිමාවක් සමඟ, උතුරු පළාත රටේ අනෙක් පළාත්වලට සාපේක්ෂව යුද්ධයෙන් වඩාත් හානියට ලක් වූ අතර, එම නිසා ආර්ථික සංවර්ධනයෙන්ද පසුගාමී විය. ප්‍රතිසන්ධාන ක්‍රියාමාර්ග මන්දගාමී වීමට අමතරව, උතුරු පළාතට දිගු හා දුෂ්කර ගමනක් ඉදිරියට ඇති බව ඔප්පු විය.

කෙසේ වුවද ඇගේ බේදජනක කතාව තනි සිදුවීමක් නොවීම අවාසනාවකි. DCS ව්‍යාපෘතියේ උතුරු පළාත් සම්මුඛ සාකච්ඡාවලට සහභාගී වූ එක් ජ්‍යෙෂ්ඨ ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියෙක් ක්‍රියාන්තීව පෞද්ගලිකව දැන සිටීම ක්‍රියාන්ති කුමාරස්වාමිගේ කතාවෙන් මෙම නාට්‍යය ආරම්භ කිරීමට තවත් හේතුවක් විය. ඔහු ක්‍රියාන්ති ගැන මිහිරි මතක අවදි කළේය. ඔහුගේ අසල්වැසියෙක් වූ ක්‍රියාන්ති දීප්තිමත් තරුණ ගැහැණු දරුවෙකු ලෙස ඔහුගේ මතකයේ රැඳී තිබිණ. ඇයට විදීමට සිදු වූ දරුණු වධහිංසා මෙන්ම ඇගේ මරණය ගැනත් දැන ගැනීමේ අදුරු මතකයන්ද ඔහු සිහිපත් කළේය. ඇ ගැන බොහෝ දෙනා දන්නා කතාවට නව දෘෂ්ටිකෝණයක් එක් කිරීමට ඔහුගේ පෞද්ගලික මතකයන්ට හැකි විය.

මෙම සම්මුඛ සාකච්ඡාවෙන් ලද තොරතුරු මත පදනම්ව, නාට්‍ය නිර්මාණකරුවෝ ක්‍රියාන්ති කුමාරස්වාමි නඩුවට අදාළ අනෙකුත් රාජ්‍ය ලේඛන හා වෙනත් ප්‍රසිද්ධ ලේඛන ඔස්සේ පර්යේෂණ කරමින් නාට්‍ය නිමැවුම් ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කළෝය. මෙම අපරාධය ගැන ඒ වන විටත් බොහෝ කරුණු කියැවී තිබුණි. ඒ පිළිබඳව ප්‍රවෘත්ති, ලේඛන, නඩු වාර්තා, පුවත් පත් හා පර්යේෂණ පත්‍රිකා තිබිණ. එම සිදුවීම සිදුවූයේ කෙසේද? එය කලින් සැලසුම් කරන ලද්දක්ද? එය සිදු වූ වේලාව කුමක්ද? ඇගේ පවුලේ උදවියට සිදුවූයේ කුමක්ද? අවසානයේ යුක්තිය පසිඳලවනු ලැබීද? යන වැදගත් ප්‍රශ්නවලට එම ලේඛනවලින් පිළිතුරු ලැබුණි. මෙම මාතෘකාවලට අදාළව එකිනෙකට පරස්පර අදහස් දක්නට ලැබුනද ක්‍රියාන්තීගේ ශක්තිමත් ආත්මය ගැන ඉතුරු වූ සාක්ෂි පර්යේෂණ කණ්ඩායමට බොහෝ තැන්වලදී මුණගැසුණි. මෙහි ප්‍රභලතම සහ බේදනීයම ප්‍රකාශනය වූයේ විභාගයට යමින් සිටි ක්‍රිෂාන්තිට අයුතු බලපෑම් එල්ල කළ සෙබළුන්ට එරෙහිව නැගී සිටීමෙන් ඇ පෙන්වූ ශක්තියයි. ඇය විසින් පෙන්වන ලද මේ ධේර්යය ඇගේ දූෂණයට හා මරණයට සෘජුවම හේතු කාරණා වූ සිදුවීම විය හැකි බව හෙළිදරව් විය.

හේතු කිහිපයක් නිසා, හද සසල කරවන්නා වූද, උද්වේගකර වූද ක්‍රියාන්තීගේ කතාව පදනම් කරගෙනම මෙම නාට්‍යය ගොඩනැගිය යුතු බව ඉක්මනින් පසක් විය.

කතාන්දරය

ක්‍රියාන්තිගේ කතාව ගැන තිබූ අදහස් හා පුද්ගලික මතකයන් ඉතා බලවත් ඒවා වුවද, ඒ කරුණු තුළට කිඳා බැස පර්යේෂණ කළ පසු විනාඩි 20ක රංගයකට ප්‍රමාණවත් තරම් කතා විස්තරයක් එහි නොවීය. මේ අවස්ථාව වන විට පර්යේෂණයට අදාළ නිර්මාණ කණ්ඩායමේ සිටියේ සාමාජිකයින් දෙදෙනෙකු පමණි; අධ්‍යක්ෂ රුවන්ති ද විකේරා සහ රංගන ශිල්පිනී පියුම් විජේසුන්දර. කතාන්දරය වේදිකාගත කිරීමට සිදු වූයේ මෙම සීමාවන් තුළය. ක්‍රියාන්තිගේ කතාව දිගහැරීමේදී ඉතිරිව තිබුණේ තෝරාගැනීම් දෙකක් පමණි. ඉන් එකක් නම්, ආත්ම කථනයක් ලෙස රංගන නිර්මාණය කිරීමයි. අනෙක නම්, වර්ත දෙකක් සහිත රංගයකි (එවැනි රංගයක් ඇතැම් විට ක්‍රියාන්ති හා ඇගේ මව අතර ඇති සම්බන්ධය ඔස්සේ ගොඩනැගිය හැකිය). එමනිසා, ක්‍රියාවලියට ඇඟිලින් ඔ'ගියා හඳුන්වාදීම කාලෝචිත විය. එසෙක්ස් හි අධ්‍යාපනය ලබා තිබූ ඇඟිලින් දෙමළ සම්භවයක් සහිත ශ්‍රී ලාංකික-බ්‍රිතාන්‍ය රංගන ශිල්පිනියකි. ඇඟිලින්ව නළු පිරිස අතරටත්, ඩිවයිසින් ක්‍රියාවලිය තුළටත් රැගෙන ඒමෙන් සංවාද අවකාශය හා අදහස් පුළුල් වූ අතර නාට්‍යයේ විෂය පථයද විශාල විය. දැන් මෙම නාට්‍යයට තරුණ රංගන ශිල්පිනියන් දෙදෙනෙකුම විය. සිංහල හා දෙමළ වූ මේ දෙදෙනාගෙන් එක් අයෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත් වූ අතර අනෙක් කෙනා ශ්‍රී ලාංකික ඩයස්පෝරාවේ සාමාජිකාවකි. මේ නිසා ඩිවයිසින් ක්‍රියාවලිය තවත් පුළුල් විය.

කණ්ඩායමේ මිලහ තීරණය වූයේ යුද සමයේත්, පශ්චාත් යුද සමයේත් භීෂනයට ලක් වූ තවත් ස්ත්‍රීන්ගේ කතා හඹා යෑමයි. බොහෝ දෙනා දන්නා ඉඩා කාර්මෙලිටාගේ දූෂණය පිළිබඳ සිද්ධිය (මන්නාරම, 1999), රීටා (තලවකැලේ, 2001) සම්බන්ධ සිද්ධිය මෙන්ම බොහෝ දෙනා නොදන්නා, ඉතා අඩුවෙන් වාර්තා වූ සහ සම්පූර්ණයෙන්ම වාර්තා නොවූ කතා මේ අතර විය. මෙවැනි කතා දෙකක් කණ්ඩායමේ අවධානය දිනාගන්නා ලදී. මින් පළමුවැන්න, දිනපතාම පුරා වසරකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ තමා පාසැල් යන මගෙහි තිබූ මුරපොළකදී අතවරයට ලක්වුණු කුඩා සොහොයුරියන් දෙදෙනෙකුගේ කතාවයි. යුද තත්වය ආවරණය කිරීමට සංචාරය කරද්දී භීෂනයට ලක් වූ මාධ්‍යවේදිනියකගේ කතාව, මින් දෙවැන්නයි.

කෙසේ වුවද, පර්යේෂණය විසින් කරලියට ගෙනා කරුණ නම් ක්‍රියාන්තිගේ කතාව ස්ත්‍රීන්ට එරෙහිව ප්‍රචණ්ඩත්වය ක්‍රියාත්මක වූ සිදුවීම් බොහොමයකින් එකක් පමණක් බවයි. මේ සිදුවීම් හා ඒවායේ කතාන්දර තුළ එක් එක් රටා, සමාන්තර හා වැදගත් සාධක නාට්‍ය ශිල්පීන්ගේ අවධානයට ලක් විය. කතාන්දර ත්‍රිත්වය වටා විත්ත සිතියම්කරණය කිරීමෙන් අනතුරුව කතා ආබානය තුළ තිබෙන අතිවිභාදන හා සබඳතා කණ්ඩායමට වඩාත් පැහැදිලිව පෙනෙන්නට විය.

මෙම ක්‍රියාකාරකම පුරාවටම අනුනාද වූ වචන දෙකකි: ‘වෙක්පොයින්ට්’ (මුර පොළ) සහ ‘රහස්’ . තවත් සාකච්ඡාවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නාට්‍ය ශිල්පීන් පහත තීරණවලට එළඹුණි:

- නාට්‍යයේ විෂය වන්නේ ස්ත්‍රීන් සහ යුද සමයේදී ඔවුන් විසින් වෙක්පොයින්ට් (මුරපොළ) අත් දකින ලද ආකාරයයි.
- රහස් හෝ පොදු දැනුම වශයෙන් විවිධ මට්ටම්වල පවතින කතා කිහිපයක් කැටි කොට මෙම නාට්‍යය නිර්මාණය වනු ඇත. ඊට ගැලපෙන පරිදි
  - සෑම දෙනාම දන්නා කතාවක් (ක්‍රියාන්ති කුමාරස්වාමී);
  - කිහිප දෙනෙක් පමණක් දන්නා කතාවක් (කුඩා ගැහැණු දරුවන් දෙපල); සහ කවුරුත් නොදත් කතාවක් (යුද වාර්තාකාරිනිය) දැනටමත් ඔවුන් සතුව ඇති බව සිහි වුණි.

තව දුරටත් ගවේෂණය කළ හැකි එකිනෙකට සමාන්තර කතා තුනක් ශිල්පීන් සතුව මේ වන විට තිබූ අතර ඒවා ඒකාබද්ධ කොට යුද්ධය සහ යුද්ධය තුළ ස්ත්‍රීන්ගේ රහස් වූ එම කතා තුළ ගැබ් වූ තේමාවන් ප්‍රේක්ෂකයින්ට ඉදිරිපත් කිරීමේ හැකියාවක් විය.

ප්‍රධාන කතාවලට අදාළ පර්යේෂණ අදියර සම්පූර්ණ කළ වහාම කතා පුවරු නිර්මාණය (storyboarding) ආරම්භ විය. මුරපොළ තුළ භිංසනයට ලක් වූ තරුණ ස්ත්‍රීන්ගේ කතා තුනක් දැනට විය. නාට්‍ය සංකල්පයට අදාළ ව්‍යුහාත්මක පදනම නිර්මාණය වී තිබුණි. දැන් කිරීමට තිබුණේ විශ්වාස කළ හැකි කතාන්දර හා වර්තන නිර්මාණය සඳහා අවශ්‍ය නාට්‍යයේ සිදුවීම් දිගහැරීමට විශ්වයක් ගොඩනැගීමයි.

කතා විශ්වය

ආරම්භයේ පටන්ම නාට්‍යයේ ස්වරය පැහැදිලි විය. ශිල්පීන් සෑම දෙනාම නොයෙක් ලෙස නෑකම් කියූ රටක සිදු වූ ගැඹුරු කාරත්වයට මෙම නාට්‍යය ආමන්ත්‍රණය කරයි. මෙය සංවේදී දේශපාලන ගැටලු සමඟද ගනුදෙනු කරන නාට්‍යයක් විය. මේ ගැටලු නම් බලධාරීන් විසින් සිදු කරන ලද අකටයුතුකම්, බරපතල ලිංගික හිංසනයන්, ළමා අපයෝජන සහ බලය අවභාවිත කිරීමය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනවාර්ගික ගැටුම පිළිබඳවත්, නාට්‍යය සාකච්ඡාවට භාජනය කරන ගැටලු පිළිබඳවත් තරමක සාධාරණ දැනුමක් හා අවබෝධයක් සිවයිසින් ක්‍රියාවලිය තුළ ළඟා කර ගැනීම වැදගත් විය. විශ්වාස කළ හැකි වර්ත හා ජ්‍යෙෂ්ඨකයා ඇද බැඳ තබා ගන්නා විශ්වයක් නිර්මාණය කිරීම උදෙසා රංගන ශිල්පීන්ට කතා විශ්වය පිළිබඳව අවබෝධයක් තිබීම වැදගත් විය.

කතාවට පසුබිම් වන ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන අර්බුද සාකච්ඡා කරමින් අධ්‍යක්ෂකවරිය හා රංගන ශිල්පීහු විශාල කාලයක් වැය කළෝය. මෙම අර්බුද පිළිබඳව ගැඹුරු දැනුමක් ලබාගැනීම උදෙසා මොවුන් ඒකල පර්යේෂණ කාර්යයන්ද බාරගන්නා ලදී. මෙහිදී, නාට්‍යයේ අධ්‍යක්ෂවරිය වන රුවන්ති ඇ DCS ව්‍යාපෘතිය තුළ ලද පෙර අත්දැකීම්වලින් උකහාගත් දෑ යෝදාගන්නාය. එනම්, එකල දේශපාලන හා සමාජයීය පරිසරය පිළිබඳ කරුණු හෙළි කරගැනීමට වර්තාපදානමය කතාන්දර දෙසට හැරිය යුතු බවය, එමෙන්ම, වාච්‍ය ඉතිහාසය 'නිල වාර්තා'වලට වඩා වෙනස් ආකාරයකින් ගැටලුව අර්ථකතනය කරන බවත්ය. එක් එක් ශිල්පීන් විසින් තමන්ගේ පර්යේෂණ පිළිබඳ තොරතුරු අනෙකුත් ශිල්පීන් හා බෙදා ගන්නා ලදී.

යුද්ධයෙන් ගිනි ගත් ශ්‍රී ලංකාව නම් මෙම කතා විශ්වය සමඟ වඩාත් ගැඹුරෙන් සම්මුඛ වීමට ඔවුන් පටන්ගත්තේ මේ ආකාරයෙනි. සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික සන්දර්භය මෙන්ම ඔවුන් විසින් නිර්මාණය කරන්නා වූ වර්තයන්ගේ විශ්වයද මෙම ශිල්පීන් අධ්‍යයනය කරන්නට විය. ක්‍රියාවලියේ අවසානයට වන්නට රංගන ශිල්පීන් විසින් තමා නිරූපණය කිරීමට උත්සහ දරන ස්ත්‍රීන්ගේ යථාර්ථයන් තුළ ක්ෂණික රංග (improvise) කිරීමට හැකි පරිසරයක් බවට පුහුණුවීම් අවකාශය විකාශනය වී තිබුණි.

වර්ත

ඩිවයිසින් සැසිය මෙසේ ආරම්භ විය. ක්ෂණික රංග භරහා ප්‍රධාන කතා තුනේ සිද්ධීන් ගවේෂණය කිරීම උදෙසා රචනා කිරීමේ හා ශාරීරික වාග්මාලාවක් ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාවලිය රංගන ශිල්පීන් විසින් ආරම්භ කරන ලදී.

ශිල්පීහු පළමුකොට කතාන්දරයත් සමඟ සබඳතා ඇති කර ගැනීමට කටයුතු කළහ. මේ සෑම කතාවකම වරනැගුණු සබඳතා තුනකි: 1) කුඩා සොයුරියන් දෙදෙනා අතර සබඳතාවය, 2) ක්‍රිශාන්ති හා ඇගේ මව අතර සබඳතාවය, 3) මාධ්‍යවේදිනිය හා විදෙස් සගයෙක් අතර සම්බන්ධය. එකිනෙකා සමඟ අන්තර්ක්‍රියා කරන්නා වූ ස්ත්‍රී යුගල තුනක් මේ සම්බන්ධතා තුළින් නිමැවේ. එම කතාවලට අදාළ පසුබිම් තුළ වර්ත අතර ඇතිවිය හැකි යම් තත්වයක් ක්ෂණික රංගයක් (improvisation) භරහා නිර්මාණය කරමින් මෙම සම්බන්ධතා ගවේෂණය කිරීමට ශිල්පීන්ට උපදෙස් ලැබුණි.

- ඔවුන්ගේ එදිනෙදා කුටුම්භ පරිසරය තුළ තම බාල සොයුරිය රැක බලාගන්නා වැඩිමහල් සොයුරිය
- ඇගේ විභාග දින උදෙසේ නිවසේ සිටින ක්‍රිශාන්ති හා ඇගේ මව
- තමන්ගේ මිලභ ප්‍රවාහි වාර්තාවට කතාවක් ගවේෂණය කිරීමට එක්ව පිටත් වීමට සූදානම් වන දේශීය මාධ්‍යවේදිනිය තම විදෙස් මාධ්‍යවේදී මිතුරියට සන්දර්භය විස්තර කිරීම

මෙවැනි ක්ෂණික රංග වර්ත අතර සබඳතා තව දුරටත් ගවේෂණය කිරීමට රුකුලක් විය. මෙම ක්ෂණික රංග භරහා හමු වූ රංග නිමේෂ සම්පූර්ණ කතාවේ දර්ශන ගොඩනැගීමේ ප්‍රධානම ලක්ෂණය විය. තම වර්ත තුළ පහසුවක් දැනෙන්නට පටන් ගත් විගසම, රංගන ශිල්පීන්ව තවත් පියවරක් ඉදිරියට තල්ලු කරනු ලැබීය. සෑම කතාවකම වඩාත් වේදනාබර හා ප්‍රධානම සිදුවීම්වලට අවධානය යොමු කරමින් ඒවා ගවේෂණය කරන්නට ඔවුන් එළැඹුණි. මුරපොළේදී තමාට අත් විදින්නට සිදුවන බිහිසුණු දේ පුර්වාපේක්ෂාවෙන් සිටින දැරියන් දෙදෙනාගේ එදිනෙදා කතාබහ, ක්‍රිශාන්ති හමුදා සෙබළුන් හා පළමුවෙන්ම අහිමුඛ වන අවස්ථාව, හිංසනයට ලක් වූ පසු මාධ්‍යවේදිනිය පළමු වරට තම මිතුරිය හමුවන අවස්ථාව යන ඒවා මේ සිදුවීම් වේ.

ඩිවයිසින් ක්‍රියාවලියේ මේ මොහොත වන තෙක්ම සිටියේ රංගන ශිල්පීන්ගේ දෙදෙනෙකු පමණි. මුරපොළේ සෙබළුන්ගේ වර්ත ඒ ඒ අවස්ථාවන්වලදී අධ්‍යක්ෂවරිය හෝ රංගන ශිල්පීන්ගේ විසින් නිරූපණය කරන ලදී. කතාව තවදුරටත් ගොඩනැගෙනවාත් සමඟම පිරිමි වර්ත නිරූපණයට ශිල්පියෙක් අත්‍යාවශ්‍ය බව පෙනී යන්නට විය.

මෙය ව්‍යුහමය වශයෙන් අත්‍යාවශ්‍ය වූයේ එය එකිනෙකට සමාන්තර කතා තුනේ එන ස්ත්‍රී සබඳතා යුගල ත්‍රිත්වයට සමබරතාවයක් රැගෙන එන හෙයිනි. මෙය ඉක්මනින්ම නාට්‍යමය අවශ්‍යතාවයක් බවටද පත්විය.

මෙම ස්ත්‍රීන් මුහුණ දුන් පුද්ගලයින් හා දේවල් භෞතිකව වේදිකාගත කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය කාරණයක් විය - කතාව සාර්ථක වන්නට නම් පුරුෂයෙක් වේදිකාවේ පෙනී සිටීම අනිවාර්යය විය.

මුරපොළක්, ඒ තුළ වූ ත්‍රාසය ශාරීරිකව ඉදිරිපත් කිරීම සහ ඒවා තම ශරීරානුගත කරගැනීම (embody) සිදුකළ යුත්තක් විය. කතාන්දරයට හා ක්‍රියාවලියට අලුත් වුවද, ඊට ඉක්මනින් හැඩ ගැසුණු එවූට ඩි'හුර් නම් රංගන ශිල්පියා කැඳවූයේ මෙවිටයි. වේදිකාව මතට ඔහු ගෙන එන පෞරුෂය නිසා මුරපොළේ සෙබලාගේ චරිතය නිර්මාණ කිරීමට ඔහුට හැකි විය. ඔහු ගොඩනැඟූ සෙබලාගේ චරිතය මේ ස්ත්‍රීන් සියලු දෙනාටම පාහේ මුරපොළේවලදී මුණගැසුණු සෑම සෙබලෙක්ගේම නියෝජනයක් විය.

සියලු චරිත සවිස්තරාත්මකව ගොඩනඟා තිබියදී දැන් කාලය එළඹ ඇත්තේ වඩාත් විස්තරාත්මක හා පැහැදිලි කතා රාමුවක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා කතා-ආධ්‍යාන තුන තව දුරටත් ප්‍රසාරණය කිරීමයි.

ව්‍යුහය

ස්ත්‍රීන් මුරපොළ වෙත ඇවිද යෑම, මුරපොළෙන් පිටතට ඇවිද ඒම සහ මුරපොළ තුළ සිදු වූ හිංසනය; පෙර පැවති ඩිවයිසන් සැසි අතරතුරදී නාට්‍යයේ ව්‍යුහය ලෙස ඉස්මතු ඉස්මතු විය. මුරපොළ වෙතටත් ඉන් එපිටටත් සිදුවන මේ ගමන්, යුද කලාප තුළ වූ අමුතූම බල ක්‍රීඩාවක් සංකේතවත් කරන්නට වූ සේම ඒ තුළ නිහඬ කරවනු ලැබූ ස්ත්‍රී හඬද සංකේතවත් කරන්නට විය. මේ ස්ත්‍රීන්ට හා ගැහැණු දරුවන්ට දෛනිකව සිදු කිරීමට සිදු වූ මුරපොළට ගමන් කිරීමේ වාරිත්‍රය කතන්දර තුනේම විය. මෙම ස්ත්‍රීන්/ගැහැණු දරුවන් තිදෙනාටම මුරපොළ නම් ස්ථානය අවසානයේදී ලිංගික වධහිංසා හරහා තමන්ව ඔවුන්ගේ බලයට නතු කරගත් සෙබළුන් ඔවුන්ට මුණගැසෙන බිහිණුසු අසුබ මං සලකුණක් බවට පත් විය. මුරපොළ තුළ වූ මෘග බලයට ගොදුරු වීමට පෙර හෝ ඉන් පසු මුරපොළින් බැහැරට යන අවස්ථාවක් කතා තුනෙහිම කුමන මොහොතක හෝ විය. මේ සියලුම කතාන්දරවලට යෙදිය හැකි කාල රේඛාවක් හා ව්‍යුහයක් කතාන්දර තුනේ පොදු කතා සිදුවීම් ඔස්සේ සොයාගන්නා ලදී:

- වර්ත විසින් මුරපොළ දෙසට ගමන් කරද්දී සිදු වූ දේ
- මුරපොළ තුළ සිදු වූ දේ
- මුරපොළින් පිටතට ගමන් කරනවාත් සමඟ සිදුවූ දේ

නාට්‍යයේ ව්‍යුහය හරියාකාරව ස්ථානගතව ඇති මෙම අවස්ථාවේ කිරීමට තිබූ වැදගත් කාර්යය වූයේ මෙම කතා තුනම එකට ගෙනිය හැකි හුයක් සොයාගැනීමයි. කතා තුනම අයත් නාට්‍යය පුරාවටම අපට අසන්නට ලැබෙන හඬක් විසින් එම කුඩා කතාන්දර සියල්ල ඉදිරියට මෙහෙයවීම නම් ඉදිරිපත් වූ එක් යෝජනාවකි. ක්‍රිශාන්තීගේ කතාව විසින් මෙම නාට්‍යයට පාදක වන කතාවන්ට සන්දර්භයක් සැපයුවද, මුළු නාට්‍යයම එකට එක් කිරීමට හැකි හඬක් කතාන්දරය තුළින් මතු කිරීම අවශ්‍ය විය. කතාන්දර ත්‍රිත්වයම ඉතා ළඟින් විශ්ලේෂණය කළ පසු පෙනී යන්නට වූයේ අවසානයේදී තම කතාව හෙළි කරන මාධ්‍යවේදිනියගේ වර්තය හා එම හඬ, ඇගේ පෞද්ගලික කතාන්දරය මෙන්ම රැකියාවක් ලෙස වාර්තාකර්තියක් වීම නිසාම මෙම කතාන්දර එකිනෙකට සම්බන්ධ කරන කාර්යය කිරීමට සුදුසුම තෝරාගැනීම බවයි. එලෙසින් මෙම මාධ්‍යවේදිනිය නාට්‍යයේ ප්‍රධානම හඬ වූවාය. හඬක් අහිමි වූ මෙම ස්ත්‍රීන්ගේ කතා කීම උදෙසා හඬක් සහ කශේරුකාවක් ලබා දෙමින් මෙම කතා එකට ගෙනීම ඇ විසින් සිදුකරන ලදී. ක්‍රිශාන්තීගේ හා කුඩා දැරිවියන් දෙදෙනාගේ කතා ප්‍රේක්ෂකයාට ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ ඇ විසින් කියන කතාන්දරයක් ලෙස වන අතර අවසානයේදී තම කතාවද යුද සමයේ ස්ත්‍රීන් විසින් රකිනු ලැබූ රහස් ගොන්නකට ඇ එක්කරයි.

කතාවේ දේශපාලනය රැඳුණේ කණ්ඩායම විසින් එය ඉදිරිපත් කිරීමට තීරණය කළ ආකාරය මතය. 'වේදිකා ගත කළ නොහැකි' යැයි පෙනී ගිය කතාවක් වේදිකාගත කිරීමේදී පරීක්ෂාකාරී හා උපක්‍රමශීලී වීමද වැදගත් විය. බාලවයස්කාර දරුවන්ට වූ බරපතල ලිංගික හිංසන සහිත සිදුවීම් මෙම කතාවේ අන්තර්ගත වේ. කතාවටම අවේණික වූ ගැඹුරක් හා සංකීර්ණ බවක් මෙම සමාන්තර කතා ධාරා තුනට විය. විනාඩි විස්සකදී වේදිකාගත කිරීමට උත්සාහ කිරීමට මෙම තොරතුරු තරමක් බැරැරුම් මෙන්ම විශාල විය. එමනිසාවෙන්ම මෙම බැරැරුම්, විස්තීර්ණ හා සංකීර්ණ වස්තු විෂයන් නාට්‍යානුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමේදී අවසන් නිෂ්පාදනයට බොහෝ සෙයින් පරීක්ෂාකාරී හා උපායශීලී වන්නට විය. බැලූ බැල්මට 'නාට්‍යයට නැඟී නොහැකි' යැයි සලකනු ලැබූ නිමේෂයන් වේදිකාගත කිරීමට Girls at Checkpoints භාවිතා කළ උපාය වූයේ එම හැඟීම් සහ එම සිද්ධි රහ දැක්වීම සෘජුවම සිදු නොකොට, කතා අතර මාරු වෙමින් සිද්ධි එක මත එක වැටෙන සේ, සෘජුව ප්‍රකාශ කළ නොහැකි ප්‍රවණ්ඩත්වයක් සමාන්තර කතාන්තර හරහා ව්‍යංගයෙන් අර්ථවත් කරමින්ය. උදාහරණ ලෙස, මාධ්‍යවේදිනියට එල්ල වූ ප්‍රහාරය හරහා දරුවන්ට එල්ල වූ ප්‍රහාරයේ බරපතල බව දැකගත හැකි වූ අතර, මාධ්‍යවේදිනිය මුහුණ දුන් ලිංගික වධහිංසා ක්‍රියාත්තීගේ උසස් පෙළ 'විභාගය' හා සමාන්තරව පෙන්වුම් කරන ලදී. මෙම අවස්ථාවේදී වඩාත් වැදගත් වූයේ නොකියු දෙයයි. මෙම ව්‍යුහය විසින් නාට්‍යයේ තේමාවක් වූ 'රහස්' යන්න වටා මෙලෙස නිර්මාණය වීමට නාට්‍යයට හැකියාව ලබා දුනි.

නිර්මාණය

විස්තරාත්මක කතා ව්‍යුහයක් සමඟ ඩිවයිසින් ක්‍රියාවලිය ඉදිරියට යෑමට පටන් ගෙන තිබුණි. එහෙත් නාට්‍යයේ තවමත් ඉතිරිව ඇති අනෙක් කොටස් සම්පූර්ණ කිරීමට තව ඉතිරිව තිබුණේ සීමිත කාලයකි. ඩිවයිසින් ක්‍රියාවලියට හා නාට්‍යය වේදිකාගත කිරීමට තිබූ කාලය සීමා සහිත වීමෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ සම්පූර්ණ නාට්‍ය නිෂ්පාදනයම සීමා සහිත බවයි. සම්පූර්ණ පෙරහුරුවලට යන්තමින් දින දෙකක් වෙන් කර, සතියකටත් අඩු කාලයක් තුළ ඩිවයිසින් කළ මෙම නාට්‍ය නිර්මාණය (production design) මුල සිටම ඉතා සරල හා අවම අංග ප්‍රමාණයකින් (minimalist) නිර්මාණය විය. බ්ලැක් බොක්ස් වේදිකාවක, සාමාන්‍ය ආලෝකකරණයක් යටතේ, කුඩා කළු පුටු දෙකක් හා ලී පෙට්ටියකින් (මුරපොළ) සමන්විත වූ සරල පසුතලයක අවසන් නිර්මාණය වේදිකාගත විය.

පසුතලය - ආරම්භක ජවනිකාව

රංගවස්ත්‍ර භාවිතයද ඉතාමත් සරල මට්ටමක පැවතීණි. තමන් සතුව දැනටමත් තිබූ ඇඳුම් හා ආභරණ මත යැපෙන්නට රංගන ශිල්පීන්ට සිදුවිය. පියුම් සහ ඇශ්ලින් යන දෙදෙනාම නාට්‍යයේ වර්ත තුන බැගින් නිරූපණය කළෝය (කතා තුනේම පුද්ගල යුගල තුනෙන් එක් අයෙක් වශයෙන්). ගැහැණු ළමයින් මූලික කළු ඇඳුමක් අඳින බව තීරණය විය. සොල්දාදුවාගේ වර්තය සඳහා කාකි වර්ණ ඇඳුමක් යොදාගත්තේ හමුදා නිල ඇඳුමට යම් සමානකමක් දැක්වීමටයි. එහෙත් වර්ත අතරත්, කතා හරහාත් වන මාරුව දෘෂ්‍යමය හා නාට්‍යමය අන්දමෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට සහයෝගයක් වන්නට තවත් යමක් අවශ්‍ය විය.

ඇශ්ලින් සහ පියුම් 'සොයුරියන් දෙදෙනා' ලෙස

ඔවුන් සතු වූ රංග භාණ්ඩ හා රංගවස්ත්‍ර කිහිපයක් සමඟ අත්හදා බැලීම් කළ පසු සොල්දාදුවාට බැටන් පොල්ලකුත්, ස්ත්‍රී වර්ත නිරූපණය සඳහා එකම මෝස්තරයේ එහෙත් පාට දෙකක සළු දෙකකුත් භාවිතා කිරීමට ශිල්පීන් තීරණය කරන ලදී. මෙම සළු පැළඳී ආකාරයත්, ඒවා නාට්‍යය තුළ භාවිතා වූ ආකාරයත් - සළු වටා ගොඩනැගුණු රංග වින්‍යාසය - එම වර්ත හා කතාන්දර එකිනෙකාගෙන් වෙන් කොට හඳුනාගන්නා ක්‍රමවේදය විය.

‘ක්‍රිශාන්ති සහ අම්මා’

‘මාධ්‍යවේදිනියන්’

කුඩා ගැහැණු දරුවන් දෙදෙනාගේ සළඹ ඔවුන්ගේ ඉණ වටා ගැටගසා තිබුණි. ක්‍රිශාන්තිගේ මව විසින් සළඹ පැළඳුවේ ඇගේ උරහිසින් පහළට කඩාහැලෙන සාරි පොටක් ලෙසය. මාධ්‍යවේදිනියන් දෙදෙනා සාමාන්‍ය විලාසිතාවට අනුව සළඹ තම ගෙල වටා දවටගනී. සළඹ භාවිතා කොට නිර්මාණය කළා වූ රංගවිනයාස ඔස්සේ රංගන ශිල්පීන් භූමිකාවෙන් භූමිකාවටත්, ජවනිකාවෙන් ජවනිකාවටත් ගමන් කරන්නට විය. මෙම ස්ත්‍රීන්ගේ කතා සියල්ලම එකම කතාවක් බව හැඟවීමට මෙම සරල රංග වස්ත්‍ර මාරු කිරීම අවස්ථාව ලබා දුන් අතර ඒ හරහා මෙම සළඹ ඉතා ඉක්මනින් නාට්‍යමය සංකේතයක් බවට පත්විය.

එවූට ‘සොල්දාදුවා’ ලෙස

කෘතියේ නම

නාට්‍යයේ අවසන් පියවර වූයේ එයට සුදුසු නමක් තීරණය කිරීමයි. පළමු අදියර කිහිපයේදී රුවන්ති හා රංග වෘන්දය විසින් මෙම නාට්‍යය හැඳින්වූයේ Sand in Her Rice (ඇගේ බත්පතේ වූ වැලි) කියාය. ක්‍රියාන්තීගේ කතාවේ උද්වේගකරම අවස්ථාව වන, ක්‍රියාන්ති සෙබළුන් හා අභිමුඛව, ඔවුන් හා ගැටීමට හේතු කාරණා වූ සෙබළුන් විසින් ක්‍රියාන්තීගේ බත් පාර්සලයට වැලි දැමීමේ සිදුවීම ආශ්‍රයෙන් මෙම නම නිර්මාණය වී ඇත. කතා තුන එකිනෙක මත ස්ථානගත කිරීමෙන් පසු පැහැදිලි වූයේ මෙම නාට්‍යය ගැටුම් සහිත කලාපයන්හි ආරක්ෂක මුරපොළ තුළ ගැහැණුන් සහ ගැහැණු ළමුන් තිදෙනෙකු මුහුණ දුන් බේදනීය සිදුවීම් සාකච්ඡා ලෙස ග්‍රහණය කිරීමට උත්සාහ කළ බවයි. මෙම නාට්‍යය තවදුරටත් ක්‍රියාන්ති ගැන කතාවක් පමණක් නොවීය. මෙය යුද්ධයේ හා ප්‍රචණ්ඩත්වයේ ගොදුරක් වූ, තවමත් ඒවායේ ගොදුරු බවට පත්වන බොහෝ ගැහැණුන්ගේ හා ගැහැණු ළමුන්ගේ කතාවයි. මෙය ස්ත්‍රීන්ට එරෙහිවත්, මනුෂ්‍යත්වයට එරෙහිවත් සිදු වූ නීච අපරාධයන්ට එරෙහිව රාජ්‍යයේ අක්‍රියභාවය පිළිබඳ කතාවයි. එමනිසා, අවසානයේදී කලා ශිල්පීන් මෙයට Girls at Checkpoints යන නම තැබීමට එකඟ විය.

කෙසේවුවද, නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය තුළ ක්‍රියාන්තීගේ බත් පැකට්ටුවට වැලි දැමීමේ සිදුවීම වෙතට තමන් නැවත නැවතත් පැමිණෙන බව කලා ශිල්පීන්ට පෙනී යන්නට විය. ආරක්ෂක මුරපොළකදී ඇගේ බත් පැකට්ටුවට වැලි දමා එමගින් ඇට විසුළු කළ සෙබළුන්ට එරෙහිව නැගී සිටින්නට තරම් ඇ එඩිතර වූවාය. නැවත නිවස බලා යමින් සිටි ක්‍රියාන්තිට හමුවූයේ මුරපොළේ වූ අකාරුණික සෙබළුන්ය. නාට්‍යය තුළද මෙම තරුණ ගැහැණු ළමයාගේ චරිතය සෙබළුන්ට එරෙහිව නැගී සිටි මුරපොළින් ඉවතට ඇවිද යන අවස්ථාවක් විය. වැලි සහිත බත් පාර්සලය සෙබලා විසින් ක්‍රියාන්ති වෙතට ලබා දුන් පසු, මෙම තරුණිය එම බත් පාර්සලය සෙබලාගේ දෙපා මුලට දමා ගසා එතනින් ඉවතට ඇවිද යන්නේ කෝපයෙනි. මෙම රංග නිමේශයට පසුව ප්‍රේක්ෂකාගාරයේ සිටි බොහෝ දෙනා අතර මිලඟට අනිවාර්යයෙන් සිදුවන දේ පිළිබඳව ඇති බියකරු බව ඔවුන් තුළ වූ ආතතියෙන් පෙනෙන්නට විය. ඇගේ විභාගය අවසන්ව එම මුරපොළටම යළි එන ක්‍රියාන්ති, මින් පෙර ඇ විසින් දමා ගසා යන ලද බත් පැකට්ටුවද සමඟ ඇ එතතුරු මඟ බලාගෙන සිටි සෙබලා දැකීමෙන් මෙම ආතතිය තවත් තීව්‍ර විය. වේදිකා නාට්‍ය නිර්මාණයක් ලෙසද මෙම සිදුවීම අනතුරුදායක පෙර නිමිත්තක හැඩය ගන්නා ලදී.

පෙරහුරු ක්‍රියාවලිය පුරාවටද නාට්‍ය ශිල්පීන් නැවත නැවතත් ඇසු ප්‍රශ්නයක් වූයේ ක්‍රියාන්ති විසින් එම බත් පාර්සලය සෙබළුන් දෙසට විසි නොකෙරුවානම් ඔවුන් විසින් ඇව මරා දමන්නේ නැත්ද යන්නයි. සිත්ගන්නාසුළු කරුණ වූයේ මෙම ප්‍රශ්නය පුහුණුවීම් අවකාශය තුළ පමණක් නොව, ඇගේ නඩුව විභාග කළ උසවියේදීද (Jayawardena, 2016) නැගුණු ප්‍රශ්නයක් වීමයි. ඇ ගැන මතකය අවදි කළ ජෝෂ්ඨ පුරවැසියා හා කළ සම්මුඛ සාකච්ඡාවේදීද මෙම ප්‍රශ්නය මතු විය. මෙම ප්‍රශ්නය විසින් වින්දිතයන් වෙත වරද පැටවීම ආරම්භ විය හැකි ආකාර පිළිබඳව ඇති කටුක යථාර්ථය දෙසට කලා ශිල්පීන්ගේ දෙනෙත් විවර කළ අතර සමාජයේ ඇති ගැඹුරු අයුක්තීන් හා බල අසමතුලිතතා දෙසට අවධානය යොමු කරවන ලදී.

මෙම සිද්ධිය වේදිකාව හරහා ගවේෂණය කිරීමෙන් ක්‍රියාන්තීගේ විරෝධතාවයේ වූ දුබලත්වය, එහි තිබූ නැසෙනසුළුව පෙන්වීමට රංගන ශිල්පීන්ට හැකි විය. බත් පැකට්ටුව එසේ විසිකිරීම දැනට බලයේ සිටිනා අයට - පිරිමින්, සෙබළුන්, සිංහලයින් - විරුද්ධව ඇ විසින් කරන ලද ධෛර්යමත් ක්‍රියාවකි. ඔවුන් ක්‍රියාන්තිට ප්‍රතිචාර දැක්වූ ආකාරයෙන් පෙනීගියේ බලය ඇත්තෝ එවැනි ක්‍රියාවලට පිළිතුරු දුන් ආකාරයයි. මෙම සෙබළුන් හිංසනය හරහා ක්‍රියාන්තිව තම බලයට නතු කරගත් විට පැහැදිලිව පෙනී යන්නට වූයේ මෙම සිද්ධියේ වූ බරපතල බල අසමතුලිතතාවයයි. මොවුන් 1) ස්ත්‍රියකට එරෙහි වූ පුරුෂයින්ය; 2) එක් ස්ත්‍රියකට එරෙහි වූ පුරුෂයින් බොහොමයක්ය; 3) දරුවෙකුට එරෙහි වූ වැඩිහිටියන්ය; 4) නිරායුධ සිවිල් වැසියෙකුට එරෙහි වූ ආයුධ සන්නද්ධ සෙබළුන්ය; 5) සුළුතරය වන දෙමළ අයෙකුට එරෙහිව බහුතරය වන සිංහල අයය. මෙවැනි බල අසමතුලිතතාවයක් පවතින විට, බලය සහිත කණ්ඩායම ලොකු කුඩා කිසිදු එදිරිවාදිකමක් නොඉවසයි. කෙසේ වුවද, ඉහත සඳහන් පසුබිමට, තම පාසලට යමින් සිටි හා පෙරළා පැමිණෙමින් සිටි කුඩා, නිරායුධ, සිවිල් දැරියක වූ ක්‍රියාන්තිට අත්වූ මෙම ඉරණම යුක්ති යුක්ත කිරීමට නොහැකිය.

ක්‍රියාන්තීගේ ප්‍රහාරය හා ඝාතනයට පසු සිදු වූ කිසිවකට මෙම අපරාධකරුවන්ට දඬුවම් කිරීමට හා එවන් අපරාධ අනාගතයේදී සිදු නොවේවි යැයි සහතික කිරීමට නොහැකි විය. මෙම සිදුවීමෙන් පසුවද බල සම්බන්ධය එලෙසින්ම පැවතුනි. මෙම අපරාධය රජයේ පුවත්පත්වල වාර්තා වූයේ නැති තරම්ය. හමුදා යාන්ත්‍රණයට විරුද්ධව හඬ නැඟීමේ චෝදනාවට මෙම සිද්ධිය පිළිබඳව පර්යේෂණ කළ රාජ්‍ය මාධ්‍යයට සම්බන්ධ මාධ්‍යවේදීන්ද, ඇගේ නඩුව භාරව කටයුතු කළ රජයේ නීතිඥයාද⁵ දේශඥෝහීන් ලෙස හංවඩු ගසන ලදී.

ක්‍රියාන්තිට එල්ල කරන ලද ප්‍රහාරය කලින් සැලසුම් කරන ලද්දක්ද යන ප්‍රශ්නයට නැවත පැමිණි කලා ශිල්පීන් පිරිසට පෙනී ගියේ මෙය පිළිතුරු නොමැති ප්‍රශ්නයක් බවයි. Girls at Checkpoints නාට්‍යය එම ක්‍රියාවලිය තුළින් හා නිෂ්පාදනය තුළින් පසක් කර ගත්තේ මෙවැනි අවස්ථා පිළිබඳව ඇසීමට මීට වඩා වැදගත් වෙනත් ප්‍රශ්න ඇති බවයි.

---

⁵ක්‍රියාන්තීගේ නඩුව භාරව කටයුතු කළ රජයේ නීතිඥ ප්‍රශාන්ති මහින්දරත්න, වැරදිකරුවන්ට එරෙහිව කතා කිරීමට යාමේදී තර්ජනයන්ට මුහුණ දුන් බව වාර්තා වේ.

වැදගත්කම

ක්‍රියාත්මක හා අමතර, නිශ්චල රූපයක්

“මම නිහඬව සිටියෙමි.
අවුරුදු ගණනාවක්, මම වචනයක්වත්
නොකිවුවෙමි.
මම මගේ නිහඬ බව ගැන සිතුවෙමි,
තම හිංසකයින් වෙත දිනපතා නැවතත්
පැමිණෙමින් ඔවුන්ගේ බියකරු රහස සමඟ
ජීවත්වෙන්නට සිදු වූ පුංචි ගැහැණු ළමුන්
දෙදෙනා ගැන මම කියවුවෙමි.
එවිට මට සියල්ල පසක් විය...
සෑම යුද්ධයක්ම
මුරපොළවලින් සලකුණු වී ඇත”

- *Girls at Checkpoints*

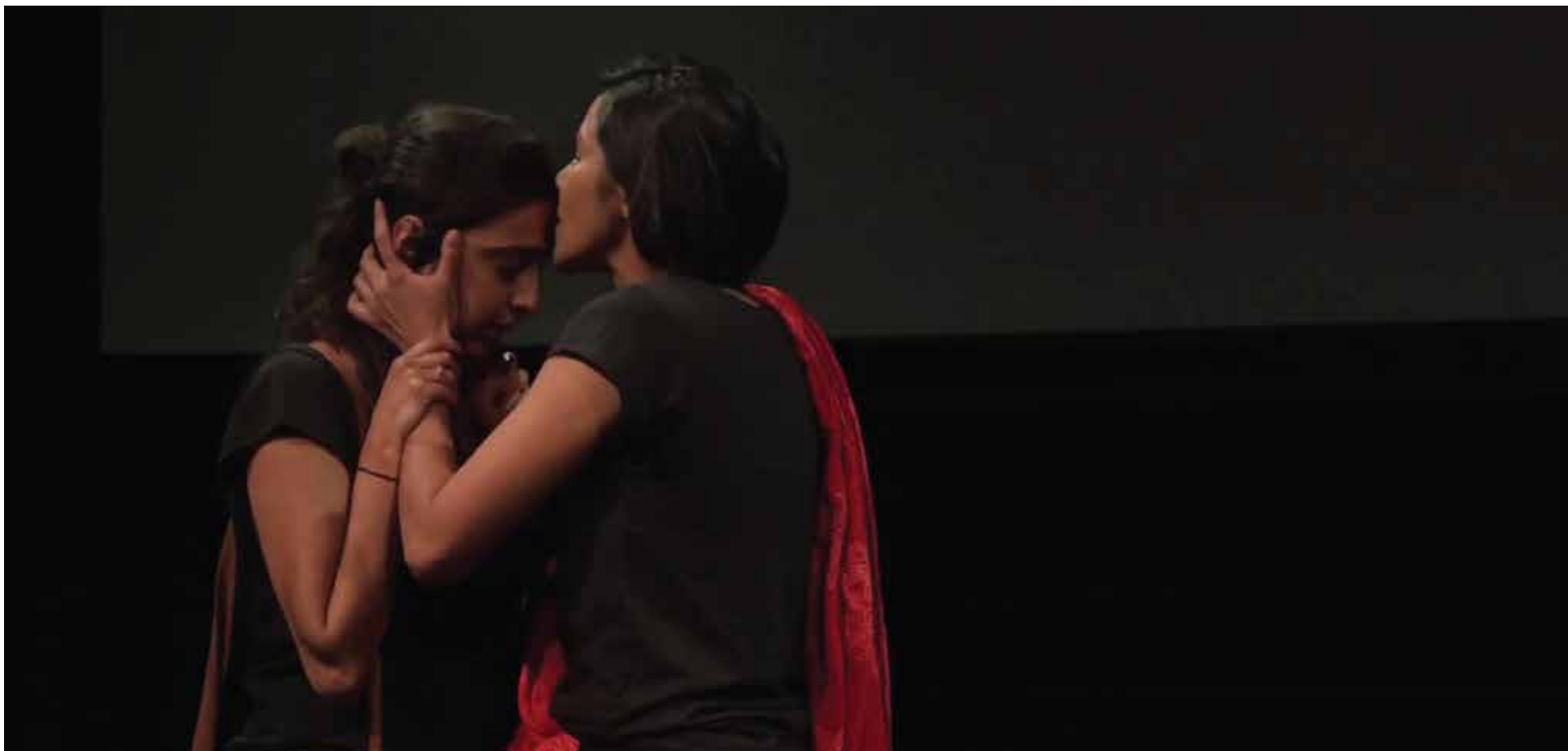
ක්‍රියාන්ති කුමාරස්වාමිගේ කතාව නිහඬ කරන ලද ස්ත්‍රීන්ගේ කතා රැසකින් එකකි. Girls at Checkpoints කතාව ගෝලීය ගැටුම් ඉතිහාසවල මීට පෙර අසා නැති කතා ගොන්නකින් එකකි. ශ්‍රී ලංකාව වැනි ගැටුම් සහිත කලාපවල සිදුවන මෙවන් කලාත්මක මැදිහත්වීම් රට වෙනුවෙන් සාමය, ප්‍රතිසන්ධානය හා යුක්තිය දිනන නව යථාර්ථයක් හැඩ ගැස්වීම උදෙසා වැදගත් වේ. යුද්ධයක් අවසන් වූ පසු ප්‍රජාවක් ලෙස සුවපත් වීමට නම් කාන්තාවන්ට හා දරුවන්ට එරෙහිව සිදු වූ මෙවැනි වාර්තා වූ හා නොවූ හිංසනයන්වල පැවැත්ම පිළිගැනීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. තමන් මුහුණ දුන් නිදහස් කරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථා හා අවකාශය විවෘත කරමින් කලා ශිල්පීන් විසින් මෙම අරගලයට දායක විය යුතුය. නාට්‍ය නිර්මාණකාරිනියන් ලෙස, Girls at Checkpoints පසුපස සිටින කණ්ඩායම මෙවැනි කලාත්මක මැදිහත්වීමක් සිදුකළේ මෙම නාට්‍යය හරහා යුද්ධය හමුවේ ස්ත්‍රීන් මුහුණ දෙන ගැටලු පිළිබඳව අන්තර් පාරම්පරික සංවාදයක් ආරම්භ කිරීමේ උත්සාහයක් ලෙසය. මෙම නාට්‍යය තුළ වූ රහස් ප්‍රේක්ෂකාගාරයට හෙළි කිරීමෙන් බොහෝ යථාර්ථ හෙළි කිරීමට අවස්ථාව හිමිවිය; ස්ත්‍රීන්ට එරෙහිව සිදුවන මෙවැනි ප්‍රචණ්ඩකාරී ක්‍රියා වැළැක්විය හැකි බව මේ තුළින් හෙළි වූ වැදගත්ම කාරණය විය හැක. එවැනි ක්‍රියා වැළැක්වීමේ පළමු පියවර වන්නේ නිහඬ බව බිඳීමයි.

මිනිසුන්

මේ මිනිසුන්ගේ වෙහෙසට නොවන්න Girls at Checkpoints යථාර්ථයක් බවට පත් නොවනු ඇත...
වැඩිහිටියන්, පර්යේෂකයින්, අධ්‍යක්ෂ, රංගන ශිල්පීන් සහ කැමරාකරණ කණ්ඩායම...
මේ කතාවේ කොටස් කරුවෙකු වූ සැම.

ස්තූතිය...

අප හා ඔවුන්ගේ කතා බෙදා ගත් වැඩිහිටියන්ට,
ඔවුන්ගේ කතා කරලියට ගෙනා පර්යේෂකයින්ට,
ඔවුන්ගේ කතා සියුම් ලෙස නිමවා අධ්‍යක්ෂණය කළ රුවන්ති ද විකේරාට,
අවංකව, කැපවීමෙන් තම වර්ත තුළ ජීවත් වූ සියුම් විජේසුන්දරාට,
ඇග්ලින් එඩ්වර්ඩ් ඕ'ගියාට,
එවුට් ඩි'හුර්ට්ට,
වේදිකා නාට්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සිටින ගැහැණුන් වෙනුවෙන් නැගී සිටි ARIADNE කලාකරුවන්ට,
මේ කතාන්දරය කීමට වේදිකාවක් ලබා දුන් එසෙක්ස් සරසවියේ සිනමා හා නාට්‍ය අධ්‍යයන අංශයට,
වේදිකාව මත දිග හැරුණු කතාන්දරය කැමරා කාචයට හසු කර ගත් නික් බ්ලොවර් සහ කණ්ඩායමට,
සහ අපේ කතාවට කණ දෙන්න කාලය දුන් ඔබ සැමට. .

නොනවත්වා කතාන්දර කියන්න
නොනවත්වා නොකී කතාන්දර

Asian Human Rights Commission. "Rape and Murder of Ida Carmalita in Pallimunai." *Sangam*, 2000. Web.

Fernando, Ruki. "Rape." *Ruki Fernando*, 30 Dec. 2015. Web.

Girls at Checkpoints. By Ruwanthie De Chickera, directed by Ruwanthie De Chickera. 26 Jun. 2017. Mercury Theatre, Colchester. Performance.

Jayawardane, Kumari et.al. *The Search for Justice: The Sri Lanka Papers*. 'An interview with Prashanthi Mahinderatne : the *Krishanti* Kumaraswamy case'. By Chulani Kodikara. May 2016. Zubaan, New Delhi. Print.

Paramanathan. "Dear Children Sincerely." Paramanathan Interview. Paramanathan Interview, 27 Dec. 2016, Colombo. Audio.

Sriskanthadas, Bhagavadas. "Remembering the *Krishanti* Kumaraswamy Case." *Groundviews*, 1 Sept. 2016. Web.

Thangavelu, Velupillai. "Gang Rape of *Krishanti* Kumaraswamy by Sri Lanka Security Forces". *Tamil Nation Org*. 27 Jun. 2001. Web.

Stages Theatre, www.stages.lk.

Theatre. Conflict. Change, www.theatreconflictchange.com.

Harvard Law School. <https://orgs.law.harvard.edu/halt/how-to-avoid-victim-blaming/>

© ස්ටේජස් නියට්ස් ගැරන්ටී ලිමිටඩ්, 2020

මෙම අධ්‍යයන ගොනුව ස්ටේජස් නාට්‍ය කණ්ඩායමේ 'Artist Research - Archiving and Documentation' නම් ව්‍යාපෘතියේ කොටසක් ලෙස සම්පාදනය වූවකි.

ස්ටේජස් නාට්‍ය කණ්ඩායම වසර දහයක් පුරාවට කළ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලීන් විශ්ලේෂණය හරහා කලා භාවිතයේ නියුතු කලා ශිල්පීන් ඔවුන්ගේම නිර්මාණයන් ක්‍රමවත් හා විචාරාත්මක විශ්ලේෂණයට භාජනය කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා සිදුවිය. මේ දශකය නම් ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිල් යුද්ධය නිම වූ වසරේ සිට චළඹ දස වසරයි (2009 සිට 2019 දක්වා).

ප්‍රකාශනයට පත්කිරීමේ අවියෙන් මෙවැනි අධ්‍යයන ගොනු දාසයක් සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි යන භාෂාවන්ගෙන් නිම විය. කලා ශිල්පීන් විසින් පර්යේෂණකොට රචනා කරන ලද මේ සෑම අධ්‍යයන ගොනුවක්ම මෙම නිෂ්පාදන ධනි වූ සමාජ-දේශපාලනික සන්දර්භ වටපිටාවන් විභාග කරන අතර එම ක්‍රියාවලීන් තුළදී කරන ලද නිර්මාණාත්මක තීරණ විශ්ලේෂණය කරයි. මේ ප්‍රයත්නයේම අංගයක් ලෙස ඊට සමගාමී වීඩියෝපට මාලාවක්ද නිර්මාණය කරන ලදී. මෙම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය හරහා නිෂ්පාදනය කරන ලද සියලුම සම්පත් www.stages.lk වෙබ් අඩවිය හරහා ඔබට ලබාගත හැක.

අධ්‍යයන ගොනු

සංස්කරණය (ලිඛිත)

රුවන්ති ද විකේරා

සංස්කරණය (වීඩියෝ)

මලික් සුලාර

රචනය

රුවන්ති ද විකේරා, පෙමන්ති ප්‍රනාන්දු, ජයම්පති ගුරුගේ, නදී කම්මැල්ලවීර, නිපුනි ශාරදා පතිරගේ, පියුම් විජේසුන්දර

පිටු සැලසුම්

මල්ෂානි දෙල්ගහපිටිය, රජිත පවිත්‍ර මධුහාෂ

සෝදුපත් බැලීම සහ භාෂා සංස්කරණය

නදී කම්මැල්ලවීර (සිං) නිපුනි ශාරදා පතිරගේ (සිං), කිං රත්නම් (දෙ), පෙමන්ති ප්‍රනාන්දු (ඉං), සුදේශ්නා රත්මුතුගල (ඉං)

සැලසුම් සහ ග්‍රැෆික් නිර්මාණ

සංජය එක්නැලිගොඩ, රජිත පවිත්‍ර මධුහාෂ, වෙනුර නවෝද්, දේශාන් තෙන්නකෝන්, ප්‍රසාද් අලුත්වත්ත

පර්යේෂණ සහය

කෞෂල්‍යා ආටිගල, නලින් ලුසේන, රජිත පවිත්‍ර මධුහාෂ, අකලංක ප්‍රභාශ්වර, දිනුශිකා සෙනෙවිරත්න

පරිවර්තනය

ජිනාදනී පරමේශ්වරම් (දෙ), ශාමලා වේදනායගම් (දෙ), හිරණ්‍යදා දේවසිරි (සිං/ඉං), අරුන්දි ජයසේකර (සිං/ඉං), මනුලි ලවණ්‍යා (සිං/ඉං), ලිහිණි නිලවීර (සිං/ඉං), පියුම් විජේසුන්දර (ඉං)

කැමරාකරණය

වෙනුර නවෝද්, කිං රත්නම්, ප්‍රමීල සමරකෝන්, කසුන් උක්වත්ත

වෙබ් අඩවි නිර්මාණය

රත්සක ගල්මන්ගොඩ

කළමනාකරණය

මල්ෂානි දෙල්ගහපිටිය, මහේෂ් ලක්මාල්

ස්වේඡස් නාට්‍ය කණ්ඩායම

අධ්‍යන ගොනු

DCS දශක හතක ශ්‍රී ලංකාව

රචනය : රුවන්ති ද වික්‍රමරාජ

සහය : නිපුණි ශාරදා පතිරගේ, අකලංක ප්‍රභාශ්වර

සැලසුම් සහ ග්‍රැෆික් නිර්මාණ : වෙනුර නවෝද්

DCS වෙක්පොයින්ට් අභියස ගැහැනු ළමයි

රචනය : පියුම් විජේසුන්දර

සහය : අකලංක ප්‍රභාශ්වර

සැලසුම් සහ ග්‍රැෆික් නිර්මාණ : වෙනුර නවෝද්

DCS ආත්මකථන

රචනය : රුවන්ති ද වික්‍රමරාජ

සහය : පෙමන්ති ප්‍රනාන්දු

සැලසුම් සහ ග්‍රැෆික් නිර්මාණ : දේශාන් තෙන්නකෝන්

DCS රුවන්ඩා - ශ්‍රී ලංකා සහයෝගීත්ව නිර්මාණය

රචනය : නිපුණි ශාරදා පතිරගේ

සහය : අකලංක ප්‍රභාශ්වර

සැලසුම් සහ ග්‍රැෆික් නිර්මාණ : ප්‍රසාද් අලුත්වත්ත

ශ්‍රීස් යකා

රචනය : පෙමන්ති ප්‍රනාන්දු

සැලසුම් සහ ග්‍රැෆික් නිර්මාණ : දේශාන් තෙන්නකෝන්

කලුමාලි : වැඩිහිටියන්ට සුරංගනා කතාවක්

රචනය : රුවන්ති ද වික්‍රමරාජ, නදී කම්මැල්ලවීර

සැලසුම් සහ ග්‍රැෆික් නිර්මාණ : දේශාන් තෙන්නකෝන්

Love and Other Objects

රචනය : ජයම්පති ගුරුගේ

සහය : නලින් ලුසේන

සැලසුම් සහ ග්‍රැෆික් නිර්මාණ : වෙනුර නවෝද්

Ovaryacting!

රචනය : පියුම් විජේසුන්දර

සැලසුම් සහ ග්‍රැෆික් නිර්මාණ : වෙනුර නවෝද්

ඡායාරූප : ප්‍රමිල සමරකෝන්

Passing Stage ව්‍යාපෘතිය

රචනය : රුවන්ති ද වික්‍රේරා

සහය : කෞෂල්‍යා ආටිගල, රජිත පවිත්‍ර මධුහාෂ

සැලසුම් සහ ගැලික් නිර්මාණ : සංජය එක්නැලිගොඩ, රජිත පවිත්‍ර මධුහාෂ

සිරියානු ආත්මකථන

රචනය : ජයම්පති ගුරුගේ

සහය : නලින් ලුසේන

සැලසුම් සහ ගැලික් නිර්මාණ : දේශාන් තෙන්නකෝන්

The Certificate

රචනය : රුවන්ති ද වික්‍රේරා

සහය : අකලංක ප්‍රභාශ්වර

සැලසුම් සහ ගැලික් නිර්මාණ : සංජය එක්නැලිගොඩ

Thought Curfew

රචනය : පියුම් විජේසුන්දර

සහය : අකලංක ප්‍රභාශ්වර

සැලසුම් සහ ගැලික් නිර්මාණ : ඩේවිඩ් කොටුලේ

Walking Path

රචනය : ජයම්පති ගුරුගේ

සහය : නලින් ලුසේන

සැලසුම් සහ ගැලික් නිර්මාණ : ප්‍රසාද් අලුත්වත්ත

Stages කලා ශිල්පී පුහුණු වැඩසටහන

රචනය : නලින් ලුසේන

සැලසුම් සහ ගැලික් නිර්මාණ : ප්‍රසාද් අලුත්වත්ත

Stages Junior Ensemble

රචනය : පියුම් විජේසුන්දර

සැලසුම් සහ ගැලික් නිර්මාණ : ප්‍රසාද් අලුත්වත්ත

Stages Senior Ensemble

රචනය : ජයම්පති ගුරුගේ

සැලසුම් සහ ගැලික් නිර්මාණ : ප්‍රසාද් අලුත්වත්ත

stages
theatre
group